

יעקב שרת / איש המאדים הדגל הפלסטיני

הורסקוב

(המשך מעמוד 18)

תנועה. מיקצועות התיקורת ויחסי הציבור מתאימים לו, אך גם עיסוק הקשור בנסיעות מרובות וקצרות. הוא אוהב לבצע כמה דברים בעת ובעונה אחת. ספרים חביבים עליו ביותר, אך לעתים אינו מסוגל אפילו להתיישב ולקרוא, וזאת כאשר פוקד אותו חוסר-מונה ביגלל עצביו הרגישים.

סיפורה 6

נשלטת על-ידי ונוס. מעידה על טיפוס שקט, נעים ונוח. הוא רומנטי ללא-תקנה, וכל שאיפתו לאהוב ולהיות חופשי באהבה. ביתו מקושט בתמונות ומפציץ נוי, ובגדיו בהירים ועדינים. הוא מוכרח להמציא גורם שביב שקטה ויפה, מקום רועש ומלוכלך בו כלל. הוא נמשך לכל האמוניות, וניחן בחוש אסתטי מפותח. הוא מעשי ואחראי, אך אינו אוהב שימטילים עליו משימות קשות. הוא חייב לעשות כל דבר בקצב איטי ושקט. לעתים הוא מפונק מדי ומרבה באכילה, אך אם ימצא לו שטח ביטוי הולם, הוא יתגבר על חסרונות אלה.

סיפורה 7

נשלטת על-ידי כוכב נפטון. מעידה על טיפוס מופנם, בעל מחשבה עמוקה ונוטה למיסתורין. קשה לו להסתגל לחברה, הוא מאוד קפדן וברזן כאשר מדובר ב"ידידים קרובים". הוא אינדיבידואליסטי, עולם אינו חושב כמו כולם, ניחן ביושר פנימי וחוש-צדק מפותח. הוא מאוד יצייר, רגיש, בעל-השראה, ויותר מכל נמשך ל"מוסיקה, לריקוד ולשירה. חסרונות ה" גדול: הצורך להתנתק לעיתים מהמציאות ולהכנס לעולם של אשליות, עד כדי סתמיות לטעמים ולא לחושים. בעל ה" סיפורה 7 מתעניין במיסטיקה, גיגול-נשמות, פרה-פסיכולוגיה וכו'. הוא מאוד אינטואיטיבי ורגיש. חוט של מלנכוליה מלווה את חייו. עבודותיו בדרך-כלל בלתי-שיגרתיות וקשורות בעולם הרוחני.

סיפורה 8

נשלטת על-ידי כוכב סטורן. כאן אפשר לפגוש באדם רציני, שאפתן, מציאותי ובעל דרישות קשות מעצמו ומאחרים. כל עבודה שיקח על עצמו תבליט את רצונו וכישרונותיו, שביניהם בולט ה" כישרון לארגן ולנהל. חייו על-פירוב קשים ולמדי-סבל, ילדותו עוברת עליו בקשיים, ולעיתים קרובות הוא גדל בלי אחד ההורים. הוא בעל סמכות ועובד ללא לאות עד להשגת המטרה הנכספת. אדם זה זקוק לבית ולחום, אך ינשא מאחר, וגם אז לא יהיה מסוגל לבטא את רגשותיו. הוא מסור ונאמן, וכאשר הוא החליט להתקשר לכ"ז, הוא לא ינתק קשרים בקלות. הכסף מעניק לו ביטחון, וכמעט תמיד יהיה מצוי בכיסו.

סיפורה 9

נשלטת על-ידי מרס. מעידה על אדם אמיץ, נועז ואוהב החידוש בכל דבר. הוא חריף, חזק ועצמאי. את ייחודו הוא מבטא בתחום העבודה שהוא בוחר. מצ"ט טיפוסי בנקיין-ביצוע, בזריזות ובמומחיות. הוא יצירתי מאוד ואחראי, וחש צורך לשרת את החברה. הוא ניחן בכוח מנהיגות ואמביציה. הרפתקן ואוהב להדהים את מכריו במעשים נועזים. לעתים הוא אנוכי ואינו מתחשב בזולת, אך אם הוא משתייך לסוג החזק, הוא יעודד את כולם באופטימיות וחוסר-פחד מפני קשיים.

הסיפורה 11

נשלטת על-ידי פלוטו. זה אדם עקשן וחסר פשרות. לעתים הוא ניחן בגוף גדול ורחב והופעה סמכותית. הוא אוהב הכל בגדול, וכאשר לוקח על עצמו משימה, הוא מבצע אותה בדייקנות ומתייחס לכל פרט, ולו השולי ביותר. הוא אינו מנסה להיות מקובל על האחרים, ומאזין לאינטואיציה החזקה שמדריכה אותו ב"חייו. הוא מסוגל להיות קיצוני, ואינו מקבל על עצמו הגבלות ומיטיב. יש בו כוחות איפוק בלתי-רגילים והרגשת ייעוד. לפעמים הוא נוקם ונוטר, ומחכה לשעת-כושר להחזיר לאלה שפגעו בו.

צדקה עשו המעצמות עם רבים מאיתנו ב-1949 וב-1947, שכפו עלינו לפנות את השטחים שכבשנו בסיני חיש מהר, וגאלום מתחושת נצח הכיבוש (אחד הגאולים הללו, למי שנוכן להיזכר, היה דוד בן-גוריון, שעם כיבוש האי טיראן ב-1956 הזדרז להכריז על מלכות ישראל השלישית). המארה דבקה בנו במלוא עוצמתה, כמגיפה ממש, במהלך הכיבוש המתמשך של השטחים לא-לנו שנפלו בידינו ב-1967. משלא הוחזרו לאלתר, התחילים להחזירם ביוזמתנו, או לפחות לנפנף בהם כבפיקדון השמור לבעלי תמורת הסדר סביר, העדפנו להכות בהם שורשים (אומרים, שבסיני בלבד במחיר 14 מיליארד דולר — סכום שווה-ערך לחוב החיצון שלנו), והצלחנו לדמיין מציאות שיקרית משוכללת, שהמירה בהצלחה יתרה את המציאות האמיתית.

אם אכן בדעתנו לחזור לשארם אל-שיח' בשלישית בכוח הזרוע, כי אז באמת עלינו לחגור שק ולקונן וכשוי בשם הדם ששפכנו בסיני ומבער לתעלה ובשם הדם שיישש; כי אז באמת עלינו לראות בחזרתנו אל גבולות ארצנו, שלפי כל הסימנים נשארנו במקומם, נסיגה מבישה.

אבל אם רצוננו לחיות במציאות האמיתית ולא לשנות בדמיונות אימפריאליים ולבנות אימפריה על חולות מידבר נודדים, ואם אנו נכונים לברך על שלום, או על סיכויי שלום, חרף העובדה שמצב מפחיד ולא מוכר זה לא היה פרי מאמץ ישיר שלנו, אלא נכפה עלינו על-ידי איש זר — אל-סאדאת — ולא-רדוקא בכוח מהותי-השלום שלו אלא יותר בכוח הוכחתו המדהימה שניתן להוליך עם ערבי למילחמה עקובה מדם כדי להבדיר באורח מוחץ אי-השלמה עם מציאות שיקרית שביקשה ישראל להנציח, כלומר שנצח הכיבוש פירושו נצח המילחמה והשפך-הדם (וכל תינוק יודע מי יכול להרשות לעצמו לאבד יותר), כי אז עלינו לשמוח על יציאת סיני, להודות על חורדת דגל ישראל מעל שטח זר, שהשליטה בו רק מומינה מילחמות. דגלנו, אשר יתנפנף בארצנו, לא יחסר את כתם האימפריאליזם הדרומי שדבק בו זה 15 שנה בהתנופפו ברחבי סיני — הוא רק יהיה טהור יותר, יפה יותר.

במי יתן, שכתמי הכיבוש האחרים המכפישים את הדגל הזה יוסרו ממנו אף הם. ביוזמתנו ולא ביוזמת זרים-מרוצן ולא מאונס, בשימחה ולא בתאניה-ואניה של נגזלים כביכול,

רבי גורן: אתה נציגו בחדרו של מלך*

מלכי-המלכים * עונו של כיבוש

בהקלה של ברוך שפטרנו מעונשו של כיבוש ולא באנחת-הרווחה של אונס מוזמן.

טעות בכתובת

רגע אחד, רבי גורן, רגע אחד, מה אתה מתרוצץ שם על פני מידשאת הבית הלבן כאילו זה רחבת-הכותל או מיסגת הריסיני או מערת-האימים או קברות מלכי בית-דוד, עם שופר או בלי שופר, עם שק עצמות או בלי שק עצמות, העיקר עם מצלמה?

כן, רבי גורן, מה אתה עושה שם? אנתנו בחרנו ממשה, שבחרה אותך לתפקיד המפוקפק של רבי ראשי אשכנז לישראל אך ורק לצורך תיקורת עם אלוהי-אתה-בחרתנו. בשביל זה אנתנו מממנים את משכורתך ממיסינו. יש אלוהים או אין אלוהים — שאלה זו עדיין לא הוכרעה סופית, אבל על כל צרה שלא תבוא, למיקרה שיש, אתה ולא אחר הוא הנציג הכי מוסמך שלנו בחצרו. אז בבקשה, אם למש ישראל יש בעיות, או אם לבגין יש בעיות בתור ראש ממשלה שנבחרה על דינו, צורך לעשות משהו כדי לפתור אותן או להתגבר עליהן, מה אתה רץ לזושינגטון? ממתן רגן הוא האלוהים שלנו? הוא אולי יידי טוב ונאמן, אבל לא יותר מזה, אלוהים הוא בוודאי לא.

אז נא, רבי גורן, לא תעשה לך חיים קלים מדי על חשבון המשכורת שאנתנו מקפידים לשלם לך. אתה, רבי גורן, צריך ללכת אל אלוהים ולא לאיזה מלך ב"תמותה. לך יש עסק עם מלך-מלכי-המלכים, ושם, אצלו תראה לנו בבקשה את כוחך. לרגן כל נאד יכול לגשת. אפילו ארנס זכור לטוב מן הסיפוח האחרון של הגדה, ואם לא ארנס אז מישהו אחר. לא חשוב. אבל לאלוהים לא אחד מוכן לגשת.

אנתנו לא דורשים ממך הרבה. איננו מצפים, שתעניק לנו שמך העליות רוחנית, שתחזק את כוחנו המיסרי, שתלנו באלימות הפושה בתוכנו. אנתנו יודעים שאתה מנוער מכל הכישורים הללו. בימים כתיקונם די לנו שתפקח ממרומי תלויות הרבנות הראשית של עיסקי קבורה והקמת מצבות, אספקת מקצעי עורלות, חיתון וגיטוט, מכירת המדינה לנוכרי ערב פסח, השגחה יתרה על כל גדי שלא יאכל בחלב אמו, הצמדת מרחיקי-שדים למזוזות דלתות ישראל, וכיוצא באלה עניינים מאלף ועד תרי"ג.

אבל מה? זה בימים כתיקונם. בשעת משבר כבימים טרופים אלה, כשעם ישראל שקוע עמוק בצרות וצריך לעשות משהו ממש, בלתי-שיגרתית, כדי להושיעו, האם לא ברור שרב ראשי בישראל נדרש לעשות אך ורק לצעד אחד יחיד — להתקשר ישיר עם אלוהים?

אז ממתן רגן תחליף?

כשהייתי נער בירושלים שחברה לה יחדיו לפני קום המדינה, מה היינו עושים, חברי ואני האפיקורסים מלידה במוצאי יום-הכיפורים? היינו ממחרים אל הכותל דרך סימטות העיר העתיקה, ובהתקרבנו אליו — מי חלם אז על הרחבה — היינו נדחקים ומפלקים בחירוף-נפש דרך בתוך הגוש הצפוף של המוני המתפללים היהודים, אובדים ומתגלים מחדש בתוך ים הראשים הנרגש ואחר-כך, משהגענו אל היעד הנכסף, היינו ממתינים בצפייה לשעת נעילה.

והייתי באה בהמתנה הדרכה על שכרה. כי פתאום, אי-מפה, אי-משם, לפעמים ממש בסמוך לך, שלף יהודי מתוך שולי מיקטורו או קפטנו שופר, הוכיח ראש, תקע תקיעה — והסתיר את השופר חזרה.

זה היה מיבצע!

כי ממש באותו רגע היו שוטרים בריטיים שעמדו בתוך הקהל, ממתנינים אף הם למאורע המיוחד במינו הזה, נדחקים בעל כורחם לעבר התוקע כדי להניח עליו ידיהם, ואז כל הקהל הקדוש — ואנתנו הנערים בתוכו, היה מתחיל לנוע כאיש אחד אנה ואנה בכוח איתנים כדי למנוע בעד השוטרים הבריטים, ימח שמם לנצח, מלהפיק את זממם וללכוד את התוקע.

זה היה גדול!

בכל כוחנו היינו הודפים את עצמנו ואת זולתנו כחומה בצורה אל מול השוטרים עוכרי ישראל, שמשום-מה יצא קיצצם על השופר. מי מאיתנו היררה אז מה פירוש שופר, מה פירוש תקיעה — רק מקץ ימים רבים נתחוררו לי יסודות הפולחן האלילי הפראי הזה — באותם רגעים של מאבק לאומי היה מודבר בסמל מובהק של הוויה יהודית שמישהו זר גמר אומר לגזור עליו, להתנכל לסמליותו, תהא אשר תהא; ואנו, הנערים האפיקורסים של המחנות העולים (לפני הפילוג) התלכדנו ממש לבשר אחד עם כל הציבור היהודי המאותי, רובו ככולו דתי, במאמץ עליון למנוע מנציגי שילטון זר להתקיב לנו את התנהגותו, לקבוע מה מותר ומה אסור לנו, מה יהיו סמליות ומה לא יהיו.

זו היתה חוויה!

כן, כל זה היה מזמן, די מזמן. נאמר, לפני 40 שנה פלוס מינוס. ילדים, נערים היינו, ואני בטוח שאיש מאיתנו לא

ישכה לעולם אותם רגעים גדולים, מרגשים ומלכדים של הגנה על התוקע ושופרו. מים רבים זרמו מאז באין רואים בניקבת השילוח. אני התבונתי כלשהו מסמלים ומפולחנים. אבל לאסור על סמלים, ומה גם לאומיים שבמלאומיים? לא הייתי מציע.

מדוע אני בוכה

שלוש פעמים חצה צה"ל את הגבול הבינלאומי המפריד בין מדינת ישראל ומצרים, ושלוש פעמים הוחזר לאחור. לא חזר. הוחזר, ובכל פעם — ב-1949, ב-1957, ועכשיו, ב-1982 — בשל צירוף אחר של נסיבות ולחצים היצוניים. כלום צריך צה"ל לחצות גבול זה ברביעית או בחמישית על מנת להיות מוחזר ברביעית ובחמישית, כדי שעם ישראל, הבוחר את ממשלת ישראל, המחליטה בדרך כלשהי על כל צעד שמבצע צה"ל, יכיר באחת מעובדות-היסוד של החיים המדיניים בימינו, ימים שבהם כבר נתקוקוהו מפת העולם כולו בקווי-גבול ישרים ומפותלים, טיבעיים ולא-טיבעיים, הגיוניים ואוויליים, מרגיעים או מסכסכים — אבל, וזהו העיקר, משום-מה, כולם מקדושים — ששום מדינה, ובוודאי לא מדינה קטנה, ובוודאי לא באיזור, "רגיש" — כלומר איזור מועד לפורענויות העשויות לגרום את העולם כולו למערבולת דמים — לא יכולה עוד להרשות יותר לעצמה לשבור על דעת עצמה את קדושת הקווים האלה באין פוצה פה ומצפץ?

כמובן, הדברים אינם כל-כך פשוטים. מילחמה שוברת כלים רבים, לרבות גבולות מדיניים. אבל מילחמה, מטבע בריתה, נגמרת, ולא אחת נגמרת מהר למדי — ואז מה? מתברר, שהציות הגבול הבינלאומי לא מחקה אותו. למי שחצית הגבול לא היתה אלא תימרון צבאי בשטח לצורך לחימה, אין השטח הכבוש עצמו אומר דבר, אפילו נשפך עליו דם יקר; פיננוי של שטח שכזה אחרי המילחמה אינו כרוך לגבינו בחתושה המשוללת לקטיעת אבר מגופה-הוא; לכל היותר, עשוי שטח זה לשמש קלמיקוח בהסדר החיחסים שאחרי המילחמה, וביחוד מילחמה שלא הוכרעה עד גמר. לא כן לגבי מי שיש לו למפרע כוונות התפשטות וסיפוח (היכולות להיות מיוסדות על תקדימים היסטוריים, עקרונות דתיים, חמידת משאב-רטב ועמדות אסטרטגיות, או אפילו על התאהבות בנוף), או מי שמפתח כוונות שכאלה בשעת מעשה ולאחריו. ספחן שכזה מועד למשבר נפשי עז בהגיע רגע ההתכחחות, שעה שהמציאות החדשה שנצטיירה יפה כלי-כך בתפישת-הראו בדמות ממורת-קבע החדשה, כביכול, במערך הגבולות הבינלאומיים, מפנה מקומה למציאות האמיתית — שבעצם תמיד היתה שם — החוזרת לאיתנה.